

BROCHURE / TIPS WILLEM BOKKINGA TUIN WERKZAAMHEDEN

Inhoudsopgave

- Onze diensten
- Het eigen Paradijs
- De tuin in de Lente – Zomer – Herfst – Winter
- Tuinkalender
- Snoeien
- Tuinmachines

:: Onze Diensten ::

Snoeien

Door zieke, dode, beschadigde en zwakke scheuten zo snel mogelijk weg te snijden blijft een plant gezond. Daarnaast regelt snoeien de groei van een plant. We kunnen op verschillende manieren snoeien. Door drastisch te snoeien kunnen we oude en vergroeide bomen en heesters verjongen en pas geplante heesters aanmoedigen om robuuste scheuten voort te brengen. Door voor het nieuwe groeiseizoen in de lente zijtakken licht te snoeien, kunnen ontwikkelingen van bloemknoppen of jonge scheuten aanmoedigen. Op deze en nog andere manieren van snoeien kunnen we planten beperken tot een bepaalde ruimte of vorm, of juist de natuurlijke groeiwijze accentueren en de groeikracht versterken.

Gazon(onderhoud)

Hebt u dat nou ook, dat het gras van uw burens mooier is dan uw eigen grasveld?

Nou dat hoeft niet langer, wij kunnen voor u een periodiek maaionderhoud verzorgen waardoor het gras het hele jaar door er fris en gezond uit blijft zien. Voor kleine gazons gebruiken we een recycler maaimachine die het gras fijn versnipperd dat het op de grasmatten achtergelaten kan worden, en zo betere voedingsafgifte aan de bodem geeft. Voor grote gazons gebruiken wij een zitmaaier die onder meest natte omstandigheden een fraai resultaat weer geeft.

Tevens hebben wij een compleet pakket voor de verzorging van uw gazon en border. Van basis meststoffen zoals de kip- of koemest, maar ook Faforiet behoort tot die groep, tot aan de langdurig werkende meststof welke uw gazon voor een heel seizoen voeding geeft, al naar gelang het gras nodig heeft. Wilt u ook een mooi gazon, volg dan ons stappenplan en u kunt dit jaar al genieten van een top gazon.

Meststoffen voor een mooi en groen gazon:

Bladblazen

Vooral bij het schoonblazen van terrassen of paden wordt er uitstekend werk geleverd, het alternatief voor hark en bezem. Voor gazon gebruiken we een bladzuigmachine die snel en vakkundig de bladeren opzuigt. Waarom verwijderen van bladeren ? Het bladblazen/zuigen is noodzakelijk om geelverkleuring en verstikking te voorkomen. Door verstikking ontstaat een holle grasmatten en kale plekken op het gazon. Deze kale plekken worden in het voorjaar vaak opgevuld met ongewenste kruiden!

Als de bladeren vallen..... Bent u bij Willem Bokkinga op het juiste adres.

:: Het eigen paradijs ::

Voor een tuinier is tuinwerk geen werk, maar bouwen aan een droom. Hij weet dat al dat zwoegen, slepen, snoeien, wieden en maaien bijdraagt aan de creatie van een droomtuin, een eigen paradijsje, dat de tuinier van de natuur slechts in bruikleen heeft gekregen. Wat mooi is en wat lelijk, doet er in een tuin gewoon niet toe; evenmin of deze klein of groot is. Schoonheid laat zich moeilijk ontleden. Het gras is immers mooi omdat het groen is, stenen zijn mooi omdat ze schitteren, rivieren zijn mooi omdat ze lang en breed zijn en de tuin is mooi omdat het een geheel geworden is. Een geheel met een eigen volkomenheid, verhouding en glans. De tuinier heeft zijn eigen invulling gegeven aan de hem toegemeten ruimte. Gebaseerd op een plan of op advies van een tuincentrum ontstaat de basis voor de tuin. In de loop van de seizoenen krijgt de tuin steeds meer een eigen karakter. Een van vakantie meegebrachte plant krijgt een ereplaatsje, een van een verre vriendin gekregen stekje geeft aan een hoekje iets speciaals, iets eigens dat het uiterlijk van de plant dan ook ontstijgt. Een bij de geboorte van een zoon of dochter geplante boom wordt met extra zorg omringd. En als voor de oude poes op een nacht de wereld ophoudt te bestaan, wordt ze in een geur van rozen begraven. Zo'n tuin is volgepakt met ideeën in plantvorm, geplaveid met stenen van weleer en gemeubileerd met zitjes voor de toekomst en wordt gekoesterd om de herinneringen aan vervlogen seizoenen. In de drukte van het dagelijks bestaan neemt zo'n tuin een bijna religieuze plaats in: dat is immers de plek waar de buitenwereld met z'n onbeschaamde vrijpostigheid moet wijken voor de stilte en de beslotenheid van de eigen geschapen ruimte van de tuinier.

:: De tuin in de Lente – Zomer – Herfst – Winter ::

Lente

De aanvang van het tuinseizoen is kil en koel; begin maart ligt het grasveld er grauw en hobbelig bij. Het snoeiwerk is vaak nog in volle gang en de borders zien er verdord uit. Het verplanten moet ook nog beginnen; de grond is echter vaak te nat, te koud en te zwaar. Sommige planten hebben de winterkou en de alles doordringende oostenwind niet overleefd: leeg en verdord stekende resten in hun doodskleed van smeltende sneeuw boven de natte aarde uit. Maar is het werk eenmaal gedaan en komt op de zuidwestenwind het zachte weer aangedreven, dan ontluikt de tuin en doet de lente z'n jubelende entree. Het geel van de narcissen en de vele tinten groen, overgoten door een sprankelende zon, doen de winter vergeten. Een in de grond gestoken spa laat de aarde dampen. Energiek woelen mollen langs tuinpad en grasrand de grond om. 's Morgens is de tuin gevuld met het vrolijke gekwetter van koolmees en vink. Als op een zaterdagmorgen de zon vroeg doorbreekt, kan het eerste kopje koffie buiten op het terras genoten worden. Een nieuwe plant van het tuincentrum vervangt de lege plek die de winter veroorzaakt heeft

Zomer

De zomer als een groot tuinfeest van kleuren en geuren: dat beeld benadert het dichtst het allesomvattende tuinplan van de tuinier. Uitbundig bloeit de zomertuin en de rijpende vruchten voor een rijke herfst oogst doen de takken van de fruitbomen doorbuigen. Na een lome, warme nazomerdag kan men 's avonds nog uren buiten zitten in de door de geurende kamperfoelie gekenmerkte duisternis van augustus

Herfst en winter

De herfst staat in het teken van de oogst en het verval. De eerste vorst geeft de nacht een helderheid en een transparante donkerte. In de nachtelijke stilte is slechts plaats voor een ver licht en de enkele roep van een hoog overvliegende vogel. De winter is in aantocht. Heel veel van het geschrevene zal voor de doorgewinterde tuinier herkenbaar zijn; het zijn tenslotte de alledaagse tuin-ervaringen van schrijver en tekenares die in tekst en beeld gevangen zijn.

:: Tuinkalender ::

Januari

- Bij hevige sneeuwval coniferen sneeuwvrij maken: de sneeuwlast kan de takken doen breken.
- Snoeien van heesters, sier- en vruchtbomen; alleen bij droog en helder weer.
- Grasmachine laten slijpen en onderhouden. Indien nodig gereedschap repareren en ingevet opbergen.
- Vaste vorstgevoelige planten, rozen en heesters afdekken.

Februari

- Doorgaan met de snoei van heesters en bomen als het weer het toelaat.
- Op droge dagen houten schuttingen, hekwerken en pergola's repareren en met een houtbeschermingsmiddel behandelen.
- Als de vorst uit de bodem is, kunnen heesters, bomen en rozen geplant en verplant worden.
- Snoei druiven.

Maart

- Bedekking van vaste planten, rozen en heesters weghalen.
- Orde op zaken stellen in vaste-plantenborder: te groot geworden vaste planten scheuren en voor een deel herplanten. Maak de bodem los tussen de vaste planten. Vervang dode planten. Verdroogde stengels en blad verwijderen. Strooi compost en breng een laagje mulch aan tussen de planten.
- Snoei rozen.
- Breng op de boomspiegels een laagje compost aan.
- Strooi gedroogde koemest bij de rozen en tussen de heesters.
- Strooi kunstmest op het gras na het de eerste keer gemaaid te hebben. Steek de grasranden van het gazon af.
- Begin met wieden.

April

- Coniferen en andere groenblijvers kunnen geplant worden.
- Aan het einde van de maand kunnen éénjarigen onder folie of glas uitgezaaid worden.
- Bij droog en helder weer de pas geplante vaste planten regelmatig water geven.
- Verwijder slakken.
- Knip de uitgebloeide tulpen en narcissen uit, maar laat het blad staan.
- Strooi wat kalk op het gazon als dit veel mos bevat.
- Snoei de in april uitgebloeide forsythia en ribes.

Mei

- Zaai siererwt.
- Breng na half mei de vorstgevoelige bakken, kuipen en potten met geraniums (*Pelargonium*),
- Tibouchina's en fuchsia's naar buiten.
- Plant dahlia's, canna's en gladiolen.
- Strooi kunstmest op het gras.
- Bij helder en droog weer de in het voorjaar geplante vaste planten en heesters water geven.

Juni

- Onkruid wieden.
- Plant eenjarigen uit op hun definitieve plaats.
- Maai regelmatig het gras en strooi kalk als er zich mos in het gras bevindt.
- Klimplanten en rozen aanbinden.
- Knip de uitgebloeide bloemen van de sering eruit.
- Zet tonkinstokken bij de vaste planten en bindt ze op.
- Geef 's avonds water tijdens een periode van droogte.
- Tweejarigen als vergeet-me-nietjes (*Myosotis*), duizendschoon (*Dianthus barbatus*) en uurbloemen (*Cheiranthus*) uitzaaien.
- Knip ligusterhagen.

Juli

- Verwijder uitgebloeide rozen.
- Wees bedacht op luizen.
- Strooi kunstmest op het gras.
- Bind de vaste planten op aan de steunen.
- Geef water tijdens periode van droogte - ook het gazon.
- Pas een lichte zomersnoei toe bij de vruchtbomen, zodat licht en lucht bij de vruchten kunnen.
- Neem een enkele te lang geworden tak bij een heester weg.

Augustus

- Snoei coniferen en naaldbomen.
- Geef water tijdens perioden van droogte.
- Knip uitgebloeide bloemen uit de vaste planten.
- Verwijder onkruid.
- Verzamel zaad.

September

- Strooi kunstmest over het gazon.
- September is een geschikte maand voor het opnieuw inzaaien van een grasmatt.
- Bind klimplanten en rozen aan.
- Zaag als gevolg van een zomerstorm afgebroken takken van bomen af en bedek de wonden met een afdekmiddel.
- Verwijder onkruid uit de borders en tussen de heesters.
- Bestel bollen.
- Knip de bloemen uit de hortensia en droog ze voor een droogboeket.

Oktober

- Haal, zodra de eerste vorst zich aandient, de potten met vorstgevoelige planten naar binnen.
- Plant de bestelde bollen.
- Verwijder onkruid tussen de rozen en snoei tot op tweederde van de hoogte terug.
- Spit tussen de heesters.
- Verwijder gevallen blad van het gazon.
- Maai het voor de laatste maal en verwijder het afgemaaid gras.
- Maak de vijver schoon.
- Maak de vaste-plantenborder winterklaar door de vaste planten aan te aarden en uitgebloeide bloemen weg te nemen.

November

- Hoog de aarde rond de rozen op, zodat de entplaats onder de aarde bedolven is.
- Plantenbakken met of zonder inhoud moeten vorstvrij opgeslagen worden.
- Verwijder gevallen blad van het gazon en uit de vijver.

December

- Kijk het gereedschap na en berg het ingevet op.
- Controleer bevestigingen van bomen op stormvastheid.
- Breng winterbescherming aan bij klimrozen.

:: Snoeien ::

Over snoeien I

Het snoeien van heesters en vruchtbomen in de tuin behoort elk jaar tot de echte voorjaarswerkzaamheden. Snoeien is vaak nodig: soms zijn de heesters te groot geworden, de botanische rozen te wild of te rommelig en vruchtbomen geven alleen dan veel fruit, als de bomen gesnoeid zijn. Bramen en frambozen moeten in hun groeiwijze begeleid worden. Voor er gesnoeid wordt, moet er goed gekeken worden hoe het resultaat moet zijn. Overwoekeren de heesters elkaar of nemen laaghangende takken van heesters het licht van de vaste planten weg? Bloeien de botanische rozen uitsluitend aan de bovenkant? Allemaal zaken die door middel van snoeien gecorrigeerd kunnen worden. Met het beeld van het eindresultaat voor ogen is duidelijk wat er aan takken weggenomen kan worden. Om te beginnen wordt uit de te snoeien sierheesters en botanische rozen het oude hout geknipt: deze takken zijn herkenbaar aan de grillig vergroeide vorm en het verweerde uiterlijk. De vorm van de plant verandert door het weghalen van dit oude hout. Door hier en daar nog een tak weg te nemen, wordt de vorm benaderd die men van tevoren bepaald heeft. Door alle heesters op deze wijze terug te snoeien, komt het geheel, ook van rozen en vaste planten, weer in evenwicht. Bij de frambozen en bramen moeten de oude takken worden weggeknipt; de in het voorgaande seizoen gevormde scheuten zijn de vrucht dragers van het komende seizoen.

Fruitchbomen snoeien is een vak apart; leuk om te doen, maar het vereist een ervaring van jaren om het werk met inzicht te kunnen uitvoeren, zodat de fruitopbrengst groot zal zijn. De paar fruitbomen in de tuin kunnen echter best zelf gesnoeid worden, als op het volgende gelet wordt: lange twijgen, de 'waterloten', groeien vaak recht omhoog; hieraan komt geen bloesem, dus ook geen fruit. Knip deze twijgen zo dicht mogelijk aan de stam weg. Zorg voor licht in de kroon; snoei zo nodig de bovenste takken uit de boom, vlak boven een dunne zijtak. Deze zijtak wordt de nieuwe kroon. Licht en lucht hebben nu volop toegang. Zorg ook voor een evenwichtige verdeling van de zijtakken rond de stam. Kort te lange takken tot tweederde van de lengte in; de tak is nu beter in staat het gewicht aan vruchten te dragen. Verwijder altijd door ziekte aangetaste takken. Als het snoeiwerk goed is uitgevoerd, blijkt dat er een heel aardige vorm in de fruitboom is gekomen. Helaas laten niet alle vruchtbomen zich gemakkelijk snoeien: pruimen, kersen en abrikozen behoren tot de moeilijker te snoeien soorten. Een snoeicursus of een paar dagen in de leer gaan bij een fruitteler geeft veel inzicht en maakt de hand die de snoeischaar hanteert minder onzeker! Gooi niet alle gesnoeide boom- en heestertakken weg. Zet een mooie bos van snoeitakken bij elkaar in een vaas op een lichte plaats in de kamer. Na een paar dagen lopen enkele takken uit, en een fraai voorjaarsboekje is het onverwachte resultaat van een middagje snoeien.

Over snoeien II

De koele dagen in januari en februari zijn bij uitstek geschikt om heesters en bomen te snoeien: de houtgewassen zijn in rust en op de soms licht bevroren aarde is het goed werken. Snoeien is nodig om de produktie van bloemen en/of vruchten te verhogen of een verkregen vorm van heester en boom te handhaven. Bovendien snoeit men om de plant gezond en energiek te houden. Er is een aantal zaken rond het snoeien die een ieder die de scherpgeslepen snoeischaar ter hand wil nemen, moet weten:

- De bovenste knop van een ingekorte tak zal als eerste beginnen te groeien, omdat door het wegnemen van hout erboven de sapstroom naar deze knop afgebogen is.
- Snoeien vertraagt de bloei en daardoor ook de vruchtzetting, omdat de boom of heester eerst nieuwe scheuten maakt. Deze jonge scheuten zijn echter krachtiger dan de oude takken en daarom kan daarvan een grotere produktiviteit verwacht worden.
- Het wegnemen van nieuwe scheuten vermindert het aantal bloemen en vruchten, maar verhoogt de kwaliteit ervan.
- Zodanig snoeien van de heester en boom dat licht en lucht tot de kern van de heester of de kruin van de boom kunnen doordringen, verhoogt het aantal bloemknoppen en de kracht ervan.
- Dood of beschadigd hout moet verwijderd worden. Vooral via beschadigingen van de bast wordt het gezonde hout aangetast.
- Op horizontale takken ontstaan meer bloemknoppen dan op verticale.
- Heesters (*forsythia*, *ribes*) en bomen (*Malus*) die in het voorjaar bloeien, worden direct na de bloei gesnoeid, zodat de vorming van de bloemknoppen in de nazomer niet in gevaar komt. In praktijk komt het erop neer dat uit heesters het oude hout wordt weggenomen, zodat jonge uitlopers de ruimte krijgen. De kern van de heesters wordt door het snoeien van enkele opgaande takken weer toegankelijk gemaakt voor licht en lucht. Bij sierbomen moet men omzichtiger te werk gaan: de vorm van de boom moet behouden blijven. Ingrijpen moet beperkt blijven tot wat licht snoeien om de kruin open te houden, en het wegnemen van hier en daar een tak. Behandel de wonden met een wondafdekmiddel: het beschermt de boom tegen het binnendringen van schimmels, parasieten en ziektekiemen. Wordt de sierboom echter te groot voor de tuin en wil men hem toch graag behouden, dan dient men zich voor het betere snoeiwerk tot een vakman te wenden. De tijd voor het snoeien van heesters die bloeien op de scheuten van het voorgaande groeiseizoen is nu min of meer aangebroken. Direct na de bloei kunnen bijvoorbeeld de *forsythia*, *brem* (*Genista*), *Prunus triloba cistena* (die al vanaf eind januari bloeit!) en de *ribes* gesnoeid worden. Verwijder daartoe het oude hout om ruimte te maken voor jonge scheuten vanaf de grond.

Eind maart, als de kou ook uit de bodem weggetrokken is, is de tijd aangebroken om de rozen te snoeien. Verwijder het dode hout, snoei terug op drie of vier naar buiten gerichte knoppen op de sterke takken. Verwijder loten vanuit de onderstam. Houd het centrum van de roos vrij. Zorg voor degelijk en scherp snoeigereedschap. Bot gereedschap kneust de takken en laat lelijke wonden achter. Er zijn twee typen snoeischaar: het snavel- en het aambeeldmodel. Bij de laatste eindigt de snijbeweging van het snijblad tegen het 'ambeeld'; de messen van het snaveltype maken een scharende beweging langs elkaar. De rolwerking van het aambeeldmodel is minder dan die van het type snavel. Deze laatste is daarom geschikter voor harder hout. Heel gemakkelijk is ook de snoeischaar met verlengde armen, waardoor zelfs dikke takken op onmogelijke plaatsen gemakkelijk kunnen worden gesnoeid. Voor de heel zware takken is een boomzaag onontbeerlijk.

:: Tuinmachines ::

Deze machines helpen ons om uw tuin er perfect uit te laten zien !

Mocht u na het lezen van deze folder nog vragen hebben, dan kunt u ons via de e-mail vragen stellen.

Willem Bokkinga Tuinwerk
Ravensweerdsweg 9
7213 DW Gorssel
Tel. 0575-493670
Fax. 0575-494635
<http://www.willembokkinga.nl>
info@willembokkinga.nl